

Til

Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

oad@kld.dep.no

Oslo 4 mars 2020

Skriftlig innspill: Innspillsmøte om Enovas rolle

Takk for mulighet til å delta på innspillsmøtet hos KLD for Sveinung Rotevatn 4 mars. I den forbindelse sender vi også våre innspill skriftlig. I og med at det fra 2021 skal det inngås en ny fireårig avtale mellom Klima- og miljødepartementet og Enova om forvaltningen om midlene i Klima- og energifondet, ønsker Circular Norway å foreslå innretning for hvordan virkemiddelapparatet gjennom Enova kan få optimalisert virkning for de offentlige midlene som forvaltes. ENOVA bør få et tydelig mandat innen sirkulærøkonomi. Circular Norway og har jobbet hver dag siden 2017 med å hjelpe bedrifter og byer/regioner inn i sirkulærøkonomien.

Bakgrunn:

Sirkulærøkonomi er bidrag som skal få verdens forbruk innenfor klodens tåleevne. De neste ti årene må politikk, samfunnsplaner og all næringsutvikling optimeres for å skape nye måter å produsere og konsumere – slik at vi er i pakt med og utvikler fornybar-modeller innen både energi og ressursbehandling. Hovedsakelig handler det om å gi mer tilbake til planeten enn vi tar ut. Her har Norge, med sitt høye forbruk og som ressursnasjon, paradoksalt nok en god anledning å bli et foregangsland.

Det er viktig for norsk næringsliv og bedriftsmiljø å ha virkemiddelapparat og instrumenter som forbereder og skaper forutsigbarhet og muligheter for de aktørene som både skaper marked for sirkulærøkonomiske løsninger – og for de aktører som utvikler løsninger, kunnskaper, produkter, tjenester og systemer for å få omstilt til sirkulærøkonomi på trygg, god og måte som skaper samfunnsverdi og økonomisk verdi.

Circular Norway mener Norge har mye å vinne på se på mulighetene og verdien av ressursene i verdikjedene i dag, slik at Norge kan komme i gang raskt og rettet med en omstilling til sirkulær økonomi. Denne satsningen bør ha som overordnet formålet å bidra til ny norsk næringsutvikling og identifisere og skape de nye grønne jobbene.

Norge som del av EUs sirkulære fellesmarked.

Denne uken ble [EUS Circular Economy Action Plan](#) lagt fram – og som instrument i EUs Green Deal og EU-regionens klimapolitikk er handlingsplanen fra EU ikke til å misforstå.

Handlingsplanen for sirkulærøkonomi i Europa trengs sårt for å vise retning og er en konkret omstillingsplan. Handlingsplanen trengs også for å koble sirkulærøkonomien som løsning på klimautfordringer.

Framdriftsplanen innen EU har sektorbaserte og gjennomgripende aksjonspunkter . Og overordnet drives sirkulærsatsning til:

- Sirkulæritet er en forutsetning for klimanøytralitet innen 2030,
- Få satt økonomien i senter. Det handler om en økonomisk omstilling hvor bedriftene står sentralt, både de som er i den linære risikozonen og også de nye bedriftsmodellene som blir leverandører og samspillere i et samfunn tilrettelagt for sirkulærøkonomi.
- Omstillingen skal skje gjennom vekt på innovasjon, forskning og digitalisering

Sirkulærøkonomi i Norge – Enova som fungerende Gjenova

[Global Circularity Gap Report](#) avdekker at over 90% av materialer blir til avfall, tallet er urovekkende og andel ressurser som forblir i syklus går ned – ikke opp. Samtidig øker ressursuttaket av jorda med jomfrumaterialer, og har nå passert 100 milliarder tonn. Ressurssituasjonen er dypt alvorlig. Dette må norsk klimapolitikk og norske virkemiddelapparat ta inn over seg.

Norge henger godt etter, men kan bli et foregangsland. Circular Norway er prosjektleder for den første kartleggingen av sirkulærøkonomien og materialstrømmer gjennomføres på bynivå som nå i Kongsvinger, samtidig vil pionerprosjektet den nasjonale Circular Gap Report Norway i løpet av året vise hvor sirkulært Norge er – et godt utgangspunkt for Norges nye strategi på sirkulærøkonomien.

Eksempelvis på i Kongsvingerregionen har Circular Norway initiert et pilotprosjekt som kartlegger byen/regionens materialstrømmer, identifisere sidestrømmer/avfallsstrømmer som gjennom innovasjon og forretningsutvikling blir til lokale arbeidsplasser på lokale ressurser med en betydelig klimagevinst. Circular Norway sammen med Statsbygg har også initiert innovasjonsprosjektet «Byggflokken» som var med å åpne Bygg, anlegg og eiendomssektoren for omstilling til sirkulærøkonomi. Ut fra dette har vi gjort noen læringer med dagens virkemiddelapparat og offentlige instrumenter.

1. I dag er det ingen virkemidler som støtter slike sirkulære prosjekter. Dette kan Norge gjøre noe med ved å gi ENOVA mandatet.
2. I klimadebatten er det mye fokus på energi. Sirkulærøkonomien er den andre halvdel av klimaløsningen. Dette er også i tråd med EUs new green deal. Norge er langt på energi-virkemidler, men kort på sirkulære insentiver. Insentivene må flyttes oppstrøms og bidra i design og utvikling av nye verdikjeder og økosystem.
2. Lær fra andre land som lykkes; Norge trenger ENOVA som fugner og opererer med tydelige mandater for å få samspill på tvers av sektorer, optimerer ressursene mellom fagområder, jobber uavhengig og på tvers av siloer. Her kan vi se til ZeroWaste i Scotland og Sitra i Finland
3. Norge trenger en aktør som støtter og hjelper bedrifter som kan utfordre den eksisterende industrilogikk, gjennom å utvikle ny kunnskap, nye prosesser som skaper samarbeid fremfor konkurranse, og nye finansielle økonomiske instrumenter som finansierer og skaper grunnlag for sirkulære forretningsmodeller innen alle sektorer. Både offentlig og privat.
4. Vi trenger et ENOVA som har mandat også innen sirkulærøkonomi – et GJENOVA. Et Gjenova som også får oppgave å avdekke lineær risiko innen norske næringer og som har mandat til å se på hvordan utvikle nye arbeidsplasser, nye kunnskapsområder, digitalisere systemer med sirkulærhet som default og bli et virkningsfullt virkemiddelapparat for den norske omstillingen som må til for å bli et foregangsland i verden for en grønn sirkulær økonomi.

Vennlig hilsen

Leif Nordhus – daglig leder Circular Norway

Cathrine Barth – medstifter og leder strategi, Circular Norway

